

→ Hjælp til selvhjælp på www.energiguident.dk

På energiguident.dk kan du finde flere gode råd om besparelser inden for el, vand og varme. Rådene er tilpasset, så de er enkle og lette at igangsætte. Du kan også kontakte et energiselskab eller se på deres hjemmeside for at få flere råd.

→ Energiselskaberne sætter fokus på energibesparelser

Energiselskaberne igangsætter en række initiativer for at øge fokus på energibesparelser for at hjælpe kunderne med at effektivisere brugen af energi. Udvikling af denne folder er et af initiativerne.

→ Få flere råd på

www.energiguident.dk

Energiråd om belysning

Læs, hvordan du tjener penge ved at spare på energien

→ Information om belysning

→ Energirigtigt lys er bedre lys

I mange brancher står belysningen for en stor del af energiforbruget – mest udpræget i detailhandelen, hvor det kan udgøre op til 80%. Der er mange penge at spare alene ved at ændre armaturerne jævnlige – så udnyttes den udsendte lysmængde optimalt. Man kan også regulere belysningen ved hjælp af automatik, der blandt andet tager højde for udnyttelse af dagslyset. På lang sigt betaler det sig at installere energibesparende lyskilder.

Husk følgende hovedregler:

- Sluk lyset, når der ikke er brug for det.
- Brug sparepærer, så sparer du 75% på elforbruget.
- Brug automatik til at regulere lyset, fx i forhold til dagslys.
- Benyt fortrinsvis lysstofrør og sparepærer til grundbelysning.
- Brug kun halogenbelysning for at fremhæve udvalgte varer.
- Køb metalhalogenpærer i stedet for halogenpærer, så sparer du ca. 30% på elforbruget.

→ Bedre indeklima – og måske et højere salg

Et godt lys er vigtigt – og ved at vælge en energioptimal belysning vil man ofte også få et bedre indeklima. Fx vil varmeafgivelsen fra belysningsanlægget kunne reduceres ved at etablere energi-

optimale armaturer. Dertil kommer, at nogle af de energirigtige løsninger til spotbelysning kan betyde, at varerne tager sig mere indbydende ud – måske med et bedre salg til følge.

Generelt om energibesparelser

Det er en god ide at arbejde målrettet og systematisk med virksomhedens energiforbrug: Find ud af, hvad du bruger energien på i dag, og lav en plan for, hvad du vil gøre for at spare. På den måde bliver det usynlige energiforbrug også synligt. Udpeg en medarbejder, der skal følge forbruget. Du kan lade dig inspirere af følgende faser:

Kortlægning og registrering

Hvad bruger virksomheden energi på, og hvor meget bruges der?

Identifikation af forbedringsmuligheder

Hvad kan du og dine kollegaer gøre for at nedsætte energiforbruget?

Handlingsplan

Hvad er dit mål for energiforbruget, og hvad har du valgt at gøre?

Evaluering

Efter et stykke tid – typisk 3-6 måneder – følger du op på din plan. Gik det, som det skulle? Hvad har du sparet?

→ Spareråd om belysning

Sluk lyset, hvis det ikke benyttes

Sluk for lyset, når et rum forlades. Det gælder også for lysstofrør – det er en skrøne, at et lysstofrør ikke må slukkes.

Udskift glødepærene med sparepærer

En sparepære bruger 4 gange mindre strøm end en glødepære med den samme lysmængde. Desuden holder en sparepære 8-10 gange længere. Her kan du se, hvilken type sparepære der svarer til en almindelig pære.

Alm. glødepærer	Sparepærer
25 W	7-9 W
40 W	11 W
60 W	15 W

Brug bevægelsesfølere

I lokaler, der kun benyttes i korte perioder i løbet af dagen, kan du styre lyset med en bevægelsesføler. Lyset tænder automatisk, når du træder ind i lokalet – og slukker kort tid, efter at lokalet er forladt.

Benyt metalhalogen til effektbelysning

Overvej at benytte metalhalogenpærer (koldtlyshalogen) og højtryksnatriumpærer, der er karakteriseret ved at være særdeles effektive og særligt gode til spotbelysning. De har en god farvegenivelse, lang levetid og lille varme-påvirkning. Ud over spoteffekten kan pærerne anvendes til at fremhæve bestemte farver på varerne.

Opdel lys i grundbelysning og arbejdsbelysning

Du bør skelne mellem grundbelysning, der oplyser rummet, og arbejdspladsbelysning, der oplyser selve arbejdsstedet. Med en god arbejdsbelysning kan du reducere grundbelysningen.

Tilpas belysningsstyrken efter behovet

Sørg for, at belysningsstyrken passer til dit behov. Der er forskellige krav til hhv. grundbelysning og arbejdspladsbelysning. Etabler evt. armaturer, der kan dæmpe lyset i forhold til dagslysindfaldet, og opdel belysningen i zoner, der kan slukkes efter behov.

Benyt energieffektive armaturer med lysstofrør

Lysrørsarmaturer har en forkobling, der er monteret i armaturet. Ved at anvende elektroniske forkoblinger (HF-forkoblinger) frem for traditionelle forkoblinger kan du spare 17-20% af dit elforbrug. Samtidig forlænges dine lysstofrørs levetid.

Reducer vindues- og facadebelysning

Sluk vinduesbelysningen om natten. Benyt evt. en urstyring, eller styr facade- og øvrig udendørsbelysning med et skumringsrelæ. Det tænder lyset, når det bliver mørkt, og slukker, når det bliver lyst.